

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Dionysii Carthvsiani, luculenta iuxta ac compendiaria
in Acta apostolorum exegesis siue commentaria**

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

Epistola ad Galat. habet Cap. VI. In qua seductos a falsis apostolis vt ad legem & circumcisionem reuerterentur, reuocat ad veram fidem catholicæ veritatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

D. DION Y. A RICK. CAR.

Cap. i.

Non quæro quæ vestra sunt, sed vos. Non debent filii parentibus thesaurizare, sed parentes filios. Ego aut libentissime impendam, & superimpendar ipse pro animabus vestris. In ore duorum vel trium &c. Si estis in fide ipsi vos probate. An non cognoscit Iesus osipos, nisi forte reprobi sitis? Non possumus ad eum sus veritatem sed pro veritate. Potestatem dedit mihi dominus in ædificationem, & non in destructionem, &c.

Epistola ad Galat. habet Cap. VI.
In qua seductos a falsis apostolis ut ad legem & circumcisionem reuertuntur, reuocat ad veram fidem catholicae veritatis.

Cap. I.

Eius Christus dedit semetipsum pro pecatis nostris, ut eriperet nos de presenticulo nequam. Licet nos, aut angelus de celo euangelizaret vobis præterquam euangelizauimus vobis, anathema sit. Sicut prædicti & iterum dico, si quis vobis euangelizauerit præter id quod accepistis, anathema sit: Si adhuc hominibus placereim, Christi unus non essem. Non acqueui carni & sanguini.

Cap. II.

Deus personam hominis non accipit. Cum venisset Cephas Antiochiam, in faciem restiti et, quia reprehensibilis erat &c. Non iustificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem Iesu Christi. Christo confixus sum cruci. Viuo autem iam non ego, viuit vero in me Christus. Quod autem nunc viuo in carne, in fide viuo filius dei, qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. Non abiectio gratiam dei,

Cap. III.

Sic stulti estis, ut cum spiritu cœperitis nunc carne consumimini. Credidit Abraham deo, & reputatus est ei

EFITO. EX EPIS. AD GALA.
ad iusticiam. Qui ex fide sunt, hi sunt filii Abrahæ. Igis
qui ex fide sunt, benedicentur cum fidelis Abraham.
Iustus ex fide viuit. &c. Christus nos redemit, factus
pro nobis maledictum, quia scriptum est. Maledictus
omnis qui pendet in ligno. Lex propter trægressiones
posita est. &c. Mediator vnius non est, deus autem vnum
est. Omnes filii dei estis, per fidem in Christo Iesu.
Quicunque in Christo baptizati estis Christum indu-
istis. Omnes enim vos vnum estis in Christo Iesu.

¶ Cap. 4.

Vbi venit plenitudo temporis misit deus filium suum fa-
tum sub lege, verum ex virginine. &c. Quoniam estis
filii dei, misit deus spiritum filii sui in corda vestra cla-
mantem abba pater. &c. Ergo inimicus factus sum vo-
bis, verum dicens vobis. Bonum in bono emulaminis
semper, & non tantum cum praesens sum. &c. illa que
sursum est Hierusalem libera est, quæ est mater nostra.
Scriptum est enim. Letare sterilis. &c. ¶ Cap. 5.
In Christo Iesu neque circumcisio aliquid valet neque
preputium, sed fides quæ per charitatem opatur. Cur-
rebat bene. Quis vos fascinavit veritati non obedi-
re? Utinam abscondantur qui vos conturbant. Per
charitatem spiritus seruite in iniucem. Omnis enim
lex in uno sermone impletur. Diliges proximum tuum
sicut te ipsum. Quo si iniucem morietis & comeditis,
videte ne ab iniucem consumimamini. Spiritu ambulate
& desideria carnis non perficietis. Caro enim concupis-
cit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem.
Hæc enim sibi iniucem aduersantur, ut non quæcumque
vultis illa facatis. Manifesta autem sunt opera carnis, quæ
sunt fornicatio. &c. inimicitia, contentiones, emulati-
ones, iræ, rixæ, &c. qui tamen agunt regnum dei non con-
sequuntur. Fructus autem spiritus est, charitas, gaudium,
pax, patientia, longanimitas, bonitas. &c. aduersus
huiusmodi non est lex. Qui autem sunt Christi, carne
suam crucifixerunt cum vicinis & concupiscentijs.

Cap. 6.

b 4

D. DIONY. A RICK. CART.
Si spiritu vivimus, spiritu & ambulemus. Non efficiamur inanis gloriae cupidi, inuicem prouocantes, inuicem inuidentes. Fratres & si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos q[uod] spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, consideras te ipsum, ne & tuten teris. Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. Si quis existimat se aliquid esse cum nihil sit, ipse se seducit. Opus suum probet unusquisque. Unusquisque enim onus suum portabit. Communicet autem is qui cathezizatur verbo, ei qui se cathezizat in omnibus bonis. Nolite errare, deus non irridetur. Quæ enim seminauerit homo haec & metet. Qui seminat in carne sua, de carne metet corruptionem.

Qui autem seminauerit in spiritu, de spiritu metet vitam æternam. Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei. Mihi absit gloriari nisi in cruce domini mei Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est & ego mundo. De cætero nemo mihi molestus sit. Ego enim stigmata domini Iesu in corpore meo porto.

Epistola ad Ephesios habet Capita
. VI. In qua Ephesi (qui ab Apostolo
stolo verbo veritatis accepto, persti-
terunt infide) laudantur.

Caput primum.

Deu s elegit nos in Christo, ante mundi constitutionem, ut essemus sancti & im-
maculati in conspectu eius. Deus præ-
destinavit nos in adoptionem filiorum
per Iesum Christum, secundum propo-
situm voluntatis suæ in laudem gloriae
gratiae suæ, in qua gratificauit nos in dilectio filio suo.
& cætera. Deus instaurauit omnia in Christo, sive
quæ in cælis sunt sive quæ in terris. &c.
Prædestinati sumus secundum propositum dei, qui opt